

2020 m. pamario krašto kalendorius

Parengė Danguolė Vagner
Kraštotyros ir skaitmeninimo skyrius

Sausis

- 1 – 70 m., kai gimė [1950] **Algis Kliševičius**, dailininkas-grafikas, profesorius. Mirė 2008 m.
- 1 – 130 m., kai gimė [1890] **Juozas Papečkys**, teisininkas, Lietuvos valstybės ir karinis veikėjas, pulkininkas leitenantas, Klaipėdos vadavimo akcijos dalyvis. Mirė 1942 m.
- 7 – 70 m., kai gimė [1950] **Laima Gedvilaitė-Sakalauskienė**, dailininkė, grafikė, dirba Klaipėdoje.
- 9 – 80 m., kai gimė [1940] **Eugenijus Macius**, žurnalistas, kino operatorius, dokumentinių filmų kūrėjas, fotografas.
- 13 – 130 m., kai gimė [1890] **Hermanas Dugnius**, žurnalistas, visuomenės veikėjas, rašytojas, dirbo Klaipėdoje. Mirė 1951 m.
- 16 – 115 m., kai gimė [1905] **Vincas Rastenis**, teisininkas, žurnalistas, politikas, 1936 m. Klaipėdoje dienraščio „Vakarai“ redaktoriaus pavaduotojas, dirbo Klaipėdos prekybos institute. Mirė 1982 m.
- 23 – 70 m., kai gimė [1950] **Vinsas Janušonis**, Klaipėdos universitetinės ligoninės vadovas.
- 23 – 123 m., kai gimė [1897] **Ieva Simonaitytė**, Klaipėdos krašto rašytoja. Mirė 1978 m.
- 25 – 115 m., kai gimė [1905] **Pranas Naujokaitis**, pedagogas, bibliografas, vertėjas, dirbo Klaipėdoje. Mirė 1976 m.
- 26 – 175 m., kai gimė [1845] **Dovas Zaunius**, teisininkas, Mažosios Lietuvos politinis veikėjas, Lietuvos diplomatas. Mirė 1921 m.
- 26 – 95 m., kai gimė [1925] **Klemensas Simaška**, edukologijos mokslų daktaras, docentas, Klaipėdos mokytojų instituto pedagogikos vyr. dėstytojas, direktoriaus pavaduotojas. Mirė 1978 m.
- 28 – 70 m., kai gimė [1950] **Romualdas Terleckas**, dailininkas, dizaineris, dirba E. Balsio menų gimnazijoje, Lietuvos dailininkų sąjungos narys.
- 28 – 220 m., kai gimė [1800] **Frydrichas Augustas Štiuleris** (Friedrich August Stüler), vokiečių architektas, suprojektavo lietuvių liuteronų Šv. Jokūbo (1855), Šv. Jono (1857), Reformatų (1850–61); visos neišliko) bažnyčias. Mirė 1865 m.
- 30 – 115 m., kai gimė [1905] **Ona Mozoliauskaitė-Mikulskienė**, Lietuvos kanklininkė, pedagogė, kanklių orkestrų vadovė, JAV lietuvių visuomenės veikėja. 1925–1927 m. mokėsi Klaipėdos

muzikos mokyklos J. Čiurlionytės fortepijono klasėje. 1926–1939 m. Klaipėdos giedotojų draugijos choristė. Mirė 2008 m.

Vasaris

3 – 355 m., kai gimė [1665] **Jokūbas Perkūnas** jaunesnysis, kalbininkas, Mažosios Lietuvos kultūros veikėjas, evangelikų liuteronų kunigas. Mirė 1711 m.

8 – 95 m., kai gimė [1925] **Jonas Lankutis**, literatūros tyrinėtojas, kritikas, mokėsi Klaipėdoje. Mirė 1995 m.

8 – 135 m., kai gimė [1885] **Wolfgang La Baumas** (Wolfgang La Baume), vokiečių archeologas, parašė veikalų iš Prūsijos istorijos ir archeologijos. Veikaluose „Rytų ir Vakarų Prūsijos istorijos atlasas“ ir „Prūsijos ankstyvųjų laikų kultūros ir tautos“ yra Klaipėdos apskrities archeologinių paminklų ir radinių paplitimo žemėlapių, paveikslų, aprašymų. Mirė 1971 m.

15 – 70 m. kai gimė [1950] **Algirdas Antanas Kuklys**, prozininkas, publicistas, dailininkas.

15 – 135 m., kai įkurta [1885] „**Birutė**“ – pirmoji tautinė lietuvių draugija.

16 – 90 m., kai gimė [1930] **Vytautas Blūšius**, Lietuvos choro dirigentas, pedagogas, kompozitorius. Nuo 1973 m. rudens – LSSR konservatorijos Klaipėdos fakultetų vyr. dėstytojas, nuo 1995 m. Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Chorvedybos katedros docentas. Mirė 2019 m.

20 – 70 m., kai gimė [1950] **Juozas Vosylius**, klaipėdietis dailininkas, tapytojas.

20 – 85 m., kai gimė [1935] **Petras Bielskis**, režisierius, teatrologas, pedagogas, humanitarinių mokslų daktaras.

21 – 120 m., kai gimė [1905] **Matas Krygeris**, teisininkas, pedagogas, atliko tardymą Klaipėdos krašto hitlerininkų byloje (Neumanno – Sasso byla), dalyvavo parengiant kaltinamąjį aktą. Mirė 1997 m.

22 – 85 m., kai Klaipėdoje gimė [1935] **Marija Danutė Palionytė-Banevičienė**, lietuvių muzikologė, pedagogė.

24 – 120 m., kai gimė [1900] **Jurgis Brūvelaitis**, Mažosios Lietuvos visuomenės veikėjas. Nuo 1921 m. Šaulių sąjungos V partizanų grupės Klaipėdos krašto vadas, Vyriausiojo Mažosios Lietuvos gelbėjimo komiteto reikalų vedėjas. Mirė 1995 m.

26 – 65 m., kai gimė [1955] **Regina Šaltenytė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė.

Kovas

1 – 70 m., kai gimė [1950] **Juozas Šikšnelis**, rašytojas, skulptorius Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos direktorius (2008-2018), Lietuvos rašytojų sąjungos narys nuo 1994 m. Nuo 2011 m. LRS Klaipėdos skyriaus pirmininkas.

1 – 70 m., kai gimė [1950] **Rytis Gustaitis**, Klaipėdos dramos teatro aktorius. Mirė 2013 m.

3 – 115 m., kai gimė [1905] **Gediminas Galva Galvanauskas**, ekonomistas, žurnalistas, visuomenės veikėjas, dirbo Klaipėdoje, vadovavo „Ryto“ leidyklai. Mirė 1979 m.

4 – 115 m., kai gimė [1905] **Elena Dervojedaitienė-Iešmantaitė**, poetė, prozininkė, pasirašydavo slapyvardžiu Baltijos Žuvėdra. Mirė 1987 m.

5 – 100 m., kai gimė [1920] **Vladas Limantas**, režisierius, dramaturgas, Klaipėdos dramos teatro vyr. režisierius. Mirė 2011 m.

7 – 115 m., kai gimė [1905] **Antanina Dambrauskaitė**, operos solistė, daininkė, mokėsi Klaipėdoje. Mirė 1994 m.

8 – 60 m., kai gimė [1960] **Loreta Laurinavičienė**, dailininkė, pedagogė, Klaipėdos karalienės Luizės jaunimo centro dailės studijos "Varsa" vadovė.

8 – 120 m., kai gimė [1900] **Vytautas Alfonsas Braziulis**, žurnalistas, 1923 m. Klaipėdos krašto išlaisvinimo žygio dalyvis. Mirė 1982 m.

10 – 85 m., kai gimė [1935] **Romualdas Kunca**, dailininkas tapytojas, nutapė peizažų, daugiausia pajūrio ir Kuršių nerijos vaizdų. Mirė 2011 m.

15 – 120 m., kai gimė [1900] **Kristianas Stangas** (Christian Schweigaard Stang), norvegų mokslininkas, 1931 m. tyrė lietuvių žvejų tarmę Mažojoje Lietuvoje, 1933 m. su Jurgiu Geruliu parašė knygą „Lietuvių žvejų tarmė Prūsijoje“ (Das Fischerlitauisch in Preussen, Kaunas, 1933). Mirė 1977 m.

15 – 355 m., kai gimė [1665] **Gabrielius Engelis**, evangelikų kunigas, švietimo, Mažosios Lietuvos raštijos darbuotojas. Mirė 1761 m.

19 – 115 m., kai gimė [1905] **Alfonsas Radzevičius**, aktorius, režisierius, 1935–1939 m. dirbo Klaipėdos dramos teatre. Mirė 1979 m.

19 – 75 m., kai gimė [1945] **Modestas Paulauskas**, krepšininkas, olimpinis, dukart pasaulio ir keturiskart Europos čempionas.

20 – 85 m., kai gimė [1935] **Savelijus Golubevas**, jūrininkas, klaipėdietis fotomenininkas. Mirė 2007 m.

22 – 85 m., kai gimė [1935] **Elvyra Bungardienė**, Lietuvos choreografė, režisierė, scenografė, 1971 m. įkūrė Klaipėdos vaikų choreografinę kolektyvą „Žiogelis“, iki 1994 m. jam vadovavo.

22 – 145 m., kai gimė [1875] **Morta Zauniūtė**, Mažosios Lietuvos kultūros ir spaudos darbuotoja, bibliografė. Mirė 1945 m.

22 – 150 m., kai gimė [1870] **Enzys Jagomastas**, Mažosios Lietuvos visuomenės, kultūros ir spaudos veikėjas, bibliofilas, leidėjas, spaustuvininkas. Mirė 1941 m.

23 – 160 m., kai gimė [1860] **Jonas Eduardas Gerlachas** (John Eduard Gerlach), medienos prekybininkas, vienas iš Gerlachų medienos firmos, kuri buvo įkurta 1822 m. J. G. Gerlacho (J.G.G) perėmėjų. Mirė 1927 m.

25 – 60 m., kai gimė [1960] **Vygantas Vareikis**, istorikas, Lietuvos ir Klaipėdos miesto politinis bei visuomenės veikėjas.

26 – 55 m., kai gimė [1965] **Arūnas Mėčius**, dailininkas, tapytojas, grafikas. Mirė 2013 m.

29 – 170 m., kai gimė [1850] **Alfredas Karlas Jenčas** (Alfred Karl Jentsch), vokiečių geologas, tyrė Rytų Prūsijos geologinę sandarą, sudarė Rytų Prūsijos ir Vakarų Lietuvos prekvartero paviršiaus uolienu žemėlapi. Mirė 1925 m.

31 – 185 m., kai gimė [1835] **Ansas Baltris** vyresnysis, sakytojas, Mažosios Lietuvos raštijos darbuotojas. Mirė 1909 m.

31 – 345 m., kai gimė [1675] **Pilypas Ruigys**, Mažosios Lietuvos filosofas, filologas, tautosakininkas, giesmių eiliuotojas, vertėjas, evangelikų liuteronų kunigas. Mirė 1749 m.

Balandis

1 – 175 m., kai gimė [1845] **Hugo Šojus** (Hugo Scheu), vokiečių ir Šilutės krašto kultūros ir visuomenės veikėjas, mažosios Lietuvos lietuvių tautosakos rinkėjas ir leidėjas bei pirmojo muziejaus Klaipėdos krašte įkūrėjas. Mirė 1937 m.

1 – 225 m. kai gimė [1795] **Julius Liudvikas Vyneris** (Julius Ludwig Wiener), vienas didžiausių Klaipėdos miesto mecenatų, pirklys, vertėsi gėlių sėklų prekyba. Mirė 1862 m.

5 – 85 m., kai gimė [1935] **Povilas Gabalis**, choro dirigentas ir pedagogas, mokėsi ir dirbo Klaipėdoje.

6 – 60 m., kai gimė [1960] **Rimutė Peckuvienė**, moksleivių meninio skaitymo konkursų vertinimo komisijos narė, Klaipėdos jaunimo centro vaikų lėlių teatras „Trepšė“ režisierė.

7 – 230 m., kai gimė [1790] **Karlas Gotlibas Rezneris** (Karl Gottlieb Rehsner), mokytojas, evangelikų liuteronų kunigas. Mirė 1862 m.

9 – 85 m., kai gimė [1935] **Kazimieras Rimantas Balėnas**, inžinierius, architektas, 1959–1962 m. Klaipėdos raj. architektas, 1962–1968 m. Miestų statybos projektavimo instituto Klaipėdos filialo vyr. architektas. Mirė 2007 m.

16 – 75 m., kai gimė [1945] **Vladas Žulkus**, archeologas, Klaipėdos universiteto rektorius (2002–2011).

19 – 155 m., kai gimė [1865] **Fricas Ambrazaitis**, spaudos bendrovės „Lituania“ vienas steigėjų ir Klaipėdoje leisto laikraščio lietuvių kalba „Apžvalga“ leidėjas. Mirė 1915 m.

19 – 275 m., kai gimė [1745] **Johanas Gotlybas Kroicfeldas** (Johann Gottlieb Kreuzfeld), Mažosios Lietuvos tautosakininkas, lietuvių liaudies dainų rinkėjas ir skelbėjas. Mirė 1784 m.

23 – 110 m., kai gimė [1910] **Henrikas Radauskas**, poetas, vertėjas. Mirė 1970 m.

25 – 225 m., kai gimė [1795] **Zigfridas Gustavas Ostermejeris** (Zygfrid Gustav Ostermeyer), publicistas, giesmių eiliuotojas, užrašinėjo lietuvių liaudies dainas. Mirė 1932 m.

27 – 90 m., kai gimė [1930] **Vytautas Jakavičius**, edukologas profesorius, Klaipėdos universiteto Menų fakulteto įkūrėjas. Mirė 2006 m.

28 – 90 m., kai gimė [1930] **Benediktas Stirbys**, muzikos mokytojas ir chorvedys, mokėsi ir dirbo Klaipėdoje. Mirė 1991 m.

28 – 95 m., kai gimė [1925] **Vitalijus Zabaraukas**, teatrologas, menotyros mokslo daktaras, ilgametis Klaipėdos konservatorijos teatro meno fakulteto dekanas. Mirė 2012 m.

Gegužė

2 – 125 m., kai gimė [1895] **Alvinas Gailius**, Mažosios Lietuvos politinis ir visuomenės veikėjas. Po 1923 metų Klaipėdos įvykių kapitonas A. Gailius paskirtas ką tik įkurtos Klaipėdos krašto Savanorių armijos štabo viršininku ir kurį laiką buvo Klaipėdos krašto policijos rinktinės vadas. Nuo 1923 iki 1938 metų dirbo Klaipėdos gubernatūroje referentu, Svetimšalių ir pasų skyriaus vedėju. Mirė 1942 m.

5 – 130 m., kai gimė [1890] **Vilius Endrikaitis**, Mažosios Lietuvos visuomenės veikėjas, aktyviai dalyvavo Klaipėdos krašto jaunimo veikloje, Vydūno įkurtos draugijos veikloje Tilžėje, bendradarbiavo Mažosios Lietuvos laikraščiuose „Apžvalga“, „Lietuvių balsas“. Mirė 1981 m.

7 – 140 m., kai gimė [1880] **Mykolas Riomeris**, teisėtyrininkas konstitucionalistas, profesorius, universiteto rektorius, Lietuvos konstitucinės teisės mokslo kūrėjas, vienas iš Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Sąjūdžio ideologų. Atstovavo Lietuvai Hagos Tarptautiniame Teisingumo Tribunole kaip nacionalinis teisėjas nagrinėjant bylą dėl Klaipėdos krašto Statuto interpretavimo (byla išnagrinėta Lietuvos naudai). Mirė 1945 m.

13 – 65 m., kai gimė [1955] **Klaudijus Pūdymas**, klaipėdietis skulptorius.

16 – 135 m., kai gimė [1885] **Adolfas Birontas**, Lietuvos karinis veikėjas, pulkininkas, dirbo 1924–1928 m. Klaipėdos muitinėje. Mirė 1958 m.

16 – 70 m., kai gimė [1950] **Zita Tallat-Kelpšaitė**, žurnalistė, prozininkė, žurnalo „Jūra.Mope.Sea“ redaktorė.

19 – 125 m., kai gimė [1895] **Herbertas Reismanas** (Herbert Reissman), vokiečių inžinierius, architektas. Pagal jo projektus Klaipėdoje pastatyta „Ryto“ spaustuvė (1926–1932), plaukimo stotis ir mokykla Smiltynėje (1930, neišlikusi), Vytauto Didžiojo gimnazija (1934), Respublikos pedagoginio instituto pavyzdinė mokykla (1936-1937), Klaipėdos krašto draudimo įstaigos klinika (1930), „Memeler Dampfboot“ redakcija (1939) ir kt. statiniai. Mirė 1961 m.

26 – 115 m., kai gimė [1905] **Vytautas Staugaitis**, ekonomistas, Klaipėdos geležinkelių muitinės viršininkas, dėstytojas Klaipėdos prekybos institute. Mirė 1979 m.

30 – 60 m., kai gimė [1960] **Virginijus Viningas**, dailininkas, dirba vitražo, asambliazo srityse, dirba Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijoje.

30 – 130 m., kai gimė [1890] **Antanas Vaičiūnas**, dainininkas (bosas), choro dirigentas, pedagogas, kultūros veikėjas. 1924–1929 m. gyveno ir dirbo Klaipėdoje. Klaipėdos krašte steigė Giedotojų draugijos sąjungos choras, buvo šios sąjungos instruktorius. Jo rūpesčiu Klaipėdos krašte įsteigta apie 20 lietuviškų chorų, kuriuos jis kuravo. Mirė 1932 m.

30 – 140 m., kai gimė [1880] **Antanas Rucevičius**, Lietuvos kultūros veikėjas, leidejas, spaudos darbuotojas, knygnešys. 1926 m. – Klaipėdos „Ryto“ spaustuvės vedėjas. Mirė 1949 m.

Birželis

1 – 115 m., kai gimė [1905] **Klemensas Griauzdė**, dirigentas, pedagogas, kompozitorius. 1945–1949 m. – Klaipėdos muzikinės komedijos teatro meno vadovas ir dirigentas. Taip pat dirbo Klaipėdos muzikos mokykloje: 1945–1946 m. ir 1949–1954 m. – direktoriaus pavaduotojas mokymo reikalams, 1947–1949 m. – direktorius, dėstė chorvedybą ir teorines disciplinas, vadovavo chorui. 1949 m. suorganizavo uostamiesčio simfoninį orkestrą ir buvo jo dirigentas. Mirė 1983 m.

4 – 125 m., kai gimė [1895] **Jonas Čeponis**, gydytojas chirurgas. 1931–1935 m. vadovavo Klaipėdos Raudonojo Kryžiaus ligoninės Chirurgijos skyriui. Mirė 1935 m.

6 – 145 m., kai gimė [1875] **Tomas Manas**, vokiečių rašytojas ir kritikas, Nobelio literatūros premijos laureatas, vienas žymiausių pirmosios XX-ojo amžiaus pusės literatūros kūrėjų. Mirė 1955 m.

7 – 185 m., kai gimė [1835] **Jonas Smalakys**, Mažosios Lietuvos kultūros, visuomenės ir politinis veikėjas. Nuo 1898 m. iki mirties jis atstovavo Klaipėdos kraštą Vokietijos Reichstage. Mirė 1901 m.

15 – 70 m., kai gimė [1950] **Liubomiras Laucevičius**, Klaipėdos dramos teatro aktorius (1975–1990).

17 – 95 m., kai gimė [1925] **Jonas Tatoris**, menotyrininkas, architektūros istorikas, daug nuveikė uostamiesčio architektūros paveldo bei istorijos tyrinėjimuose, sukaupė vertingą istorinės medžiagos archyvą. Parašė unikalią monografiją „Senoji Klaipėda: urbanistinė raida ir architektūra iki 1939 metų“ (1994), paskelbė mokslinių istorinių straipsnių, buvo vienas iš „Mažosios Lietuvos enciklopedijos“ autorių. Mirė 2004 m.

19 – 110 m., kai gimė [1910] **Elena Grigolaitytė-Kondratavičienė**, lietuvininkų savimonės ir etninių tradicijų puoselėtoja, aktyvi bendrijos „Mažoji Lietuva“ narė. Mirė 1995 m.

23 – 125 m., kai gimė [1895] **Marija Urbšienė-Mašiotaitė**, memuaristė, bibliografė, istorikė, parašė straipsnį „Klaipėdos krašto istorijos paraštėje“ (1934), sudarė „Klaipėdos krašto bibliografija“ (1900-1932). Mirė 1959 m.

28 – 75 m., kai gimė [1945] **Petras Grecevičius**, architektas, humanitarinių mokslų daktaras. 1991–2002 m. Klaipėdos universiteto Rekreacijos, 2002–2004 m. Rekreacinės architektūros ir kraštotvarkos katedros vedėjas, nuo 2004 m. Gamtos mokslų ir matematikos fakulteto dekanas; nuo 1996 m. docentas.

28 – 530 m., kai gimė [1490] **Albrechtas von Brandenburgas** (Albrecht von Brandenburg), paskutinysis Kryžiuočių Ordino didysis magistras, pirmasis Prūsijos kunigaikštystės Hohenzolernų dinastijos kunigaikštis. Mirė 1545 m.

30 – 85 m., kai gimė [1935] **Nastazija Kairiūkštytė**, istorikė, humanitarinių mokslų daktarė, parašė monografiją „Klaipėdos miesto pramonė ir darbininkai 1945–1960 m.“

Liepa

2 – 185 m., kai gimė [1835] **Johanesas Heidekas** (Johannes Heydeck), dailininkas, tapė žymių to meto Prūsijos žmonių portretus ir autoportretus, laikomas vienu iš pirmųjų vokiečių dailininkų atradusių Nidos kopų grožį. Nutapė „Karalienės Luizė kelionė per Kuršių neriją 1807 žiemą“. Mirė 1910 m.

- 2 – 130 m., kai gimė [1890] **Šarlotė Kaizer** (Charlotte Keyser), rašytoja, mokytoja. 1940 m. Karaliaučiuje buvo išleistas rašytojos romanas „Ir vis naujos dienos“ (Und immer neue Tage). Kūrinyje ryškiais meniniais vaizdais buvo aprašyti Jociškių dvarelyje vykusieji tikri ir rašytojos pramanyti įvykiai, žmonių likimai nuo didžiojo maro metų (1710) Mažojoje Lietuvoje iki XIX a. pradžios. Mirė 1966 m.
- 2 – 125 m., kai gimė [1895] **Jonas Toleikis** (Taleikis), Klaipėdos krašto politinis ir visuomenės veikėjas, krašto policijos direktorius. Mirė 1942 m.
- 3 – 125 m., kai gimė [1895] **Antanas Kalvaitis**, pianistas, diplomatas, ekonomistas, 1939–1940 m. dirbo generaliniu konsulu Klaipėdoje. Mirė 1991 m.
- 7 – 75 m., kai gimė [1945] **Irena Simonaitytė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė.
- 7 – 95 m., kai gimė [1925] **Ona Pajėdaitė**, fotomenininkė, pedagogė, publicistė. 1990 m. fotomenininkė apdovanota Ievos Simonaitytės literatūrine premija už fotoalbumą „Ji buvo Simonaitytė“. Mirė 2016 m.
- 11 – 90 m., kai gimė [1930] **Vytautas Pučinskas**, choro dirigentas ir pedagogas. Nuo 1975 m. Lietuvos valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetų vyr. dėstytojas ir muzikos mokytojų specialybės studentų choro studijos vadovas, 1977–1992 m. Mokyklinės chorvedybos katedros vedėjas, nuo 1989 m. docentas. Mirė 2006 m.
- 16 – 130 m., kai gimė [1890] **Juozas Karosas**, kompozitorius, dirigentas, profesorius, Klaipėdos muzikos mokyklos pedagogas ir direktorius. Mirė 1981 m.
- 18 – 210 m., kai gimė [1810] **Jurgis Pliateris**, Mažosios Lietuvos literatūros istorikas, bibliografas, kalbininkas, grafas. Mirė 1836 m.
- 19 – 120 m., kai gimė [1900] **Fabijonas Neveravičius**, prozininkas, vertėjas, karininkas, Klaipėdos išvadavimo dalyvis. Mirė 1981 m.
- 21 – 70 m., kai gimė [1950] **Danutė Žalnieriūtė**, klaipėdietė dailininkė grafikė, dėstytoja, Lietuvos dailininkų sąjungos ir Lietuvos meno kūrėjų asociacijos narė, Lietuvos Dailininkų sąjungos Klaipėdos skyriaus tarybos narė.
- 21 – 115 m., kai gimė [1905] **Albertas Gerutis**, Lietuvos diplomatas, spaudos darbuotojas, teisės daktaras. 1933–1935 m. dirbo Klaipėdos krašto gubernatūroje; vienas Prekybos instituto steigėjų. Bendradarbiavo Klaipėdos lietuvių leidiniuose „Lietuvos keleivis“, „Vakarai“, „Darbininkų balsas“, dalyvavo visuomenės gyvenime, buvo Lietuvos žurnalistų sąjungos Klaipėdos skyriaus pirmininkas. Mirė 1985 m.
- 21 – 140 m., kai gimė [1880] **Jonas Yčas**, pedagogas, valstybės ir visuomenės veikėjas, profesorius, nacionalinės istoriografijos pradininkas, Lietuvos evangelikų reformatų veikėjas. 1925 m. Švietimo ministerijos paskirtas Klaipėdos krašto direktorijos decernentu (patarėju) švietimo reikalams iki 1927 m. spalio 31 d. nemažai nuveikė, stiprindamas lietuviybę Klaipėdos krašte, diegdamas ten lietuviškojo švietimo tradicijas. Mirė 1931 m.

23 – 90 m., kai gimė [1930] **Arvedas Kybrancas**, architektas, Mažosios Lietuvos veikėjas. Mirė 1997 m.

23 – 270 m., kai gimė [1750] **Klimkus Grigelaitis**, giesmių rengėjas, sakytojas, Klimkiškių surinkimo vadovas. Sudarė giesmynėlį „Dvylika dvasiškių liaupsinimo giesmių“ (iki 1919 m. perspausdintas net 43 kartus). Mirė 1825 m.

29 – 415 m., kai gimė [1605] **Simonas Dachas**, poetas, savo kūryboje apdainavęs gimtąjį Klaipėdos miestą, Klaipėdos teismo vertėjas į lietuvių ir kuršių kalbas. Mirė 1659 m.

Rugpjūtis

1 – 65 m., kai gimė [1955] **Kristina Jokubavičienė**, dailėtyrininkė, pedagogė, ilgametė Lietuvos dailės muziejaus Prano Domšaičio galerijos vadovė. Itin svarbūs ir ryškūs jos darbai Mažosios Lietuvos bei Klaipėdos krašto dailės paveldo tyrimo ir sklaidos sferoje.

2 – 50 m., kai gimė [1970] **Dainius Elertas**, istorikas, Klaipėdos universiteto istorijos krypties doktorantas. Nuo 1993 m. dirba istoriku Lietuvos jūrų muziejuje. 1998–2003 m. kultūrologas Kuršių nerijos nacionaliniame parke. 2003–2006 m. dirbo asistentu Klaipėdos universiteto Istorijos katedroje.

5 – 130 m., kai gimė [1890] **Jonas Aušra**, muitininkas, 1923 m. Klaipėdos sukilimo dalyvis. 1921 m. Jonas Aušra buvo Prūsų lietuvių Tautos Tarybos narys. 1923 m. kaip Mažosios Lietuvos gelbėjimo komiteto Šilutės apylinkės skyriaus atstovas, pasirašė Šilutės deklaraciją dėl Klaipėdos krašto prisijungimo prie Lietuvos Respublikos. Perėmus Klaipėdos uosto muitinę, Jonas Aušra buvo vienas pirmųjų darbuotojų joje, o 1930 m. gavo muitinės tarnybos pulkininko laipsnį. Mirė 1960 m.

6 – 195 m., kai gimė [1825] **Liudvikas Pasargė**, teisininkas, mokytojas, išvertė į vokiečių kalbą ir 1894 m. išleido K. Donelaičio „Metus“. Mirė 1912 m.

10 – 55 m., kai gimė [1965] **Arvydas Karvelis**, klaipėdietis tapytojas.

10 – 60 m., kai gimė [1960] **Povilas Dirgėla**, klaipėdietis tapytojas, marinistas.

12 – 70 m., kai gimė [1950] **Danius Drulys**, klaipėdietis skulptorius, juvelyras, metalo plastikos meistras.

15 – 95 m., kai gimė [1925] **Vytautas Kancleris**, Klaipėdos dramos teatro aktorius. Mirė 1997 m.

20 – 270 m., kai gimė [1750] **Heinrichas Riordansas** (Heinrich Roerdans), pirklys, mecenatas. Savo parašytais veikalais („Sammlung einiger Denkwurdigkeiten“, „Kurzen Chronik Memels“) H. Riordansas gynė klaipėdiškių interesus nuo Dancigo ir Karaliaučiaus pirklių konkurencijos. Mirė 1808 m.

21 – 90 m., kai gimė [1930] **Bernardas Aleknavičius**, Klaipėdos fotožurnalistas, kraštotyrininkas, fotometraštininkas.

27 – 125 m., kai gimė [1895] **Vladas Kurkauskas**, karininkas, visuomenės veikėjas, inžinierius. 1935–1936 m. Klaipėdos krašto gubernatorius. Mirė 1970 m.

28 – 90 m., kai gimė [1930] **Algirdas Pocius**, rašytojas, Lietuvos politinis bei visuomenės veikėjas. 1950–1952 m. studijavo Klaipėdos mokytojų instituto Lietuvių kalbos ir literatūros skyriuje. Nuo 1952 m. dirbo Klaipėdos radijo komiteto redaktoriumi, korespondentu.

31 – 350 m., kai gimė [1670] **Abraomas Dovydas Liuneburgas** (Abraham David Lüneburg), giesmių eiliuotojas, Biblijos vertėjas, mokytojas, Kintų, o vėliau Klaipėdos kunigas. Mirė 1743 m.

Rugsėjis

1 – 35 m., kai įsteigtas [1985] **Mažosios Lietuvos fondas**, mokslo ir kultūros leidinius finansuojanti visuomeninė organizacija, veikianti JAV ir Kanadoje.

1 – 95 m., kai gimė [1925] **Ona Tučaitė**, inžinierė, technologė, chemijos mokslų kandidatė, Kauno politechnikos instituto Klaipėdos fakulteto dekanė (1961–1969). Mirė 1991 m.

1 – 65 m., kai gimė [1955] **Liudmila Vėgėlienė**, klaipėdietė grafikė.

3 – 110 m., kai gimė [1910] **Vanda Lietuvaitytė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė (1953–1961). Mirė 1977 m.

3 – 115 m., kai gimė [1905] **Fricas Šlenteris** (Fritz Schlenther), Mažosios Lietuvos veikėjas. 1923–1936 metais dirbo Klaipėdos miškų administracijoje ir 1936–1941 m. finansų ministerijos muitų žinyboje. 1928–1939 m. tautinės lietuvių jaunimo sąjungos Santaros centro vadovybės narys. Lietuviškos spaudos bendradarbis. Mirė 1986 m.

6 – 100 m., kai gimė [1920] **Paulius Širvys**, poetas, dirbo Klaipėdos žvejų laivyne. Mirė 1979 m.

8 – 110 m., kai gimė [1910] **Antanas Norvaiša**, chemikas, farmacininkas. 1950–1961 m. Klaipėdos miesto vaistinės valdytojas. Mirė 2009 m.

10 – 70 m., kai gimė [1950] **Rimantas Černiauskas**, rašytojas, pedagogas, Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyriaus pirmininkas. Mirė 2011 m.

12 – 90 m., kai gimė [1930] **Stefanija Čerškutė**, architektė, restauratorė, rengė Klaipėdos senamiesčio regeneravimo projektus (1960–1968). Mirė 2008 m.

13 – 85 m., kai gimė [1935] **Aldona Kvedaraitė**, choro dirigentė ir pedagogė. Nuo 1959 m. Klaipėdos S. Šimkaus aukštesniosios muzikos mokyklos choro dirigavimo ir kitų disciplinų dėstytoja, išugdė būrį jaunųjų chorvedžių.

15 – 140 m., kai gimė [1880] **Pranas Domšaitis**, dailininkas. Mirė 1965 m.

17 – 95 m., kai gimė [1925] **Petronėlė Žostautaitė**, istorikė, humanitarinių mokslų daktarė. Buvo Mažosios Lietuvos reikalų tarybos narė. Paskelbė mokslinių straipsnių Mažosios Lietuvos (daugiausia Klaipėdos kr.) tematika. Parašė veikalą „Klaipėdos kraštas 1923–1939“ (1992; pirmoji monografija apie Klaipėdos kr.), mokslo populiarinimo leidinių („Hitlerininkų kėsmai užgrobti Klaipėdos kraštą 1933–1935 m.“ 1982, „Klaipėda – Lietuvos uostas (1923–1939)“ 1990). Mirė 1996 m.

21 – 85 m., kai gimė [1935] **Sigitas Šileris**, Lietuvos jūrų laivyno kapitonas, marinistas.

26 – 290 m., kai gimė [1730] **Mykolas Piečys**, Mažosios Lietuvos raštijos veikėjas. Mirė 1806 m.

27 – 150 m., kai gimė [1870] **Vilius Grigalaitis**, Mažosios Lietuvos visuomenės ir kultūros veikėjas, teologijos daktaras, profesorius. Mirė 1945 m.

28 – 85 m., kai gimė [1935] **Aleksas Rimvydas Racevičius**, kompozitorius, dirigentas, mokėsi Klaipėdoje. Mirė 1993 m.

30 – 75 m., kai gimė [1945] **Jovita Saulėnienė**, filologė, redaktorė, Prūsijos kultūros tyrinėtoja, literatūrinės Ievos Simonaitytės premijos laureatė.

Spalis

1 – 70 m., kai gimė [1950] **Remigijus Šileika**, kompozitorius, pedagogas, Lietuvos kompozitorių sąjungos Klaipėdos skyriaus vadovas, festivalio „Marių klavyrai“ Klaipėdoje rengėjas.

2 – 125 m., kai gimė [1895] **Karlas Engelis** (Carl Engel), vokiečių architektas, baltų priešistorės tyrėjas. 1929–1933 m. kasinėjo Prūsijos piliakalnių, Mažosios Lietuvos kapinynus, pilkapynus ir kitus archeologijos paminklus. Parašė veikalą „Klaipėdos krašto kultūra priešistoriniais laikais“ ir 7 monografijas, pateikė duomenų ir apie Klaipėdos kraštą. Mirė 1947 m.

3 – 115 m., kai gimė [1905] **Karlas Heinzas Zybertas** (Karl Heinz Siebert), leidėjas. 1922 m. paveldėjo tėvo spaustuvę Klaipėdoje (leido laikraštį „Memeler Kreisblatt“), 1936 m. nupirko laikraščio „Memelländische Rundschau“ spaustuvę Šilutėje. Mirė 1976 m.

3 – 170 m., kai gimė [1850] **Mikelis Kaitinis**, Mažosios Lietuvos visuomenės ir politikos veikėjas, sakytojas, tautosakos rinkėjas. Mirė 1938 m.

4 – 65 m., kai gimė [1955] **Audronė Adomavičienė**, klaipėdietė, tekstilininkė. Kūrybos sritis – batika.

10 – 90 m., kai gimė [1930] **Robertas Varnas**, choro dirigentas, pedagogas, Klaipėdos liaudies operos chormeisteris, meno vadovas ir vyr. dirigentas, Klaipėdos chorinės bendrijos „Aukuras“ steigėjas. 1996–1998 m. Klaipėdos universiteto Menų fakulteto dekanas, 1995–2001 m. Klaipėdos universiteto senatorius. Mirė 2015 m.

12 – 65 m., kai gimė [1955] **Jadvyga Dimaitė-Grikšienė**, Klaipėdos muzikinio teatro solistė.

13 – 150 m., kai gimė [1870] **Jonas Birškus**, Mažosios Lietuvos visuomenės veikėjas, bibliofilas. Mirė 1959 m.

14 – 140 m., kai gimė [1880] **Mikas Otonas Gudaitis**, žurnalistas, prozininkas, visuomenininkas, mokėsi ir dirbo Klaipėdoje. Iki Pirmojo pasaulinio karo gyveno Tilžėje, buvo aktyvus Tilžės lietuvių organizacijų narys. Lietuvos literatūros draugijos narys. Mirė 1941 m.

16 – 80 m., kai gimė [1940] **Jonas Kantautas**, rašytojas, žurnalistas, jūreivis.

18 – 150 m., kai gimė [1870] **Jonas Žilius-Jonila**, rašytojas, kunigas, redaktorius, valstybės veikėjas. 1925–1926 m. – Klaipėdos krašto gubernatorius. Mirė 1932 m.

23 – 90 m., kai gimė [1930] **Vytautas Majoras**, Klaipėdos krašto tautodailininkas. Mirė 2006 m.

28 – 85 m., kai gimė [1935] **Violeta Skirgailaitė**, klaipėdietė dailininkė, skulptorė, pedagogė.

Lapkritis

2 – 220 m., kai gimė [1800] **Jokūbas Ašmonas**, sakytojas, giesmių kūrėjas ir vertėjas, Vydūno dėdė, pamokslų knygos autorius (apie 1866 m.). Mirė 1862 m.

5 – 65 m., kai gimė [1955] **Kęstutis Macijauskas**, Klaipėdos dramos teatro aktorius.

7 – 75 m., kai gimė [1945] **Vladimiras Bogatyriovas**, tapytojas, grafikas, skulptorius, nuo 1976 m. gyvena Klaipėdoje.

8 – 60 m., kai gimė [1960] **Rita Valaikienė**, klaipėdietė keramikė, tautodailininkė, vaikų keramikos būrelio „Molinukas“ vadovė.

10 – 410 m., kai gimė [1610] **Kristupas Šmitas**, Karaliaučiaus lietuvių kunigas. Jam priskiriama giesmė "Naujas Mets atėjo jau", išspausdinta 1666 m. Kleino giesmyne. Mirė 1648 m.

11 – 125 m., kai gimė [1895] **Martynas Mertinaitis**, pedagogas, buriuotojas, mokėsi ir dirbo Klaipėdoje. Mirė 1974 m.

13 – 135 m., kai gimė [1885] **Balys Sližys**, inžinierius, tarpukario Lietuvos politikas, savanoris. 1934-1939 m. buvo Klaipėdos uosto direkcijos pirmininkas, rūpinosi Klaipėdos uosto išplėtimu ir modernizavimu. Nuo 1936 m. jis ėjo ir Klaipėdos "Ryto" bendrovės tarybos pirmininko pareigas. Mirė 1957 m.

15 – 75 m., kai gimė [1945] **Vytautas Brencius**, klaipėdietis poetas, marinistas. Mirė 2010 m.

16 – 105 m., kai gimė [1915] **Alė Rūta** (tikr. Elena Nakaitė-Arbačiauskienė), Lietuvos rašytoja, poetė, prozininkė, JAV lietuvių visuomenės veikėja. 1935–1937 m. studijavo Klaipėdos pedagoginiame institute, įgijo lietuvių kalbos mokytojos specialybę. Mirė 2011 m.

17 – 80 m., kai gimė [1940] **Jurgis Aušra**, Klaipėdos politinis veikėjas. 1994–1995 m. Klaipėdos miesto meras. 1995–1997 m. Klaipėdos apskrities valdytojas. 1989–1997 m. Lietuvininkų bendrijos „Mažoji Lietuva“ seimelio vicepirmininkas.

17 – 115 m. kai gimė [1905] **Juozas Rudzinskas**, aktorius, režisierius. 1935–1939 m. dirbo Klaipėdos dramos teatre. Mirė 1975 m.

18 – 85 m., kai gimė [1935] **Manvilis Filipovas**, choro dirigentas ir pedagogas. 1962–1964 m. Klaipėdos 1-osios vaikų muzikos mokyklos mokytojas, nuo 1964 m. Klaipėdos S. Šimkaus aukštesniosios muzikos mokyklos (konservatorijos) choro dirigavimo ir kitų disciplinų dėstytojas. Vadovavo Klaipėdos statybos tresto moterų chorui ir vokaliniam ansambliams, Lietuvos aklųjų draugijos Klaipėdos miesto kultūros namų moterų chorui (1968–1973) ir vyrų vokaliniam ansambliui.

23 – 65 m., kai gimė [1955] **Jonas Genys**, muziejininkas, archeologas, Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus direktorius.

26 – 130 m., kai gimė [1890] **Lidija Bajoraitė**, Mažosios Lietuvos visuomenės ir kultūros veikėja. Mirė 1990 m.

26 – 65 m., kai gimė [1955] **Violeta Šleinienė**, baletmeisterė, pedagogė, tautinių šokių ansamblio „Vijurkas“ įkūrėja ir vadovė.

Gruodis

2 – 125 m., kai įkurta [1895] **Tilžės lietuvių giedotojų draugija**, pirmoji Mažosios Lietuvos lietuviška kultūrinė chorinė, teatrinė draugija.

3 – 100 m., kai gimė [1920] **Balys (Boleslovas) Juškevičius**, aktorius, teatrologas, ilgametis Klaipėdos dramos teatro direktorius. Mirė 2013 m.

5 – 70 m., kai gimė [1950] **Albertas Rožė**, choro dirigentas, pedagogas. 1972–1985 m. Klaipėdos 2-osios vaikų muzikos mokyklos mokytojas, berniukų choro „Gintarėlis“ chormeisteris. Nuo 1983 m. Klaipėdos E. Balsio vidurinės meno mokyklos (menų gimnazijos) direktorius ir vaikų choro vadovas.

5 – 125 m., kai gimė [1895] **Martynas Anysas**, teisininkas, istorikas, diplomatas. 1936–1939 m. dėstė Klaipėdos prekybos institute. Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto, Mažosios Lietuvos rezistencijos sąjūdžio veikėjas. Mirė 1974 m.

6 – 120 m., kai gimė [1900] **Juozas Zabelavičius**, agronomas, Klaipėdos krašto gubernatoriaus patarėjas. Mirė 1990 m.

8 – 160 m., kai gimė [1860] **Kristupas Lokys**, Mažosios Lietuvos evangelikų liuteronų kunigas, misionierius, lietuvių raštijos darbuotojas. Mirė 1921 m.

11 – 155 m., kai gimė [1865] **Aleksandras Johovas**, vargonininkas, chorvedys, pedagogas, kompozitorius. Dirbo 1923 m. kompozitoriaus S. Šimkaus įkurtos muzikos mokyklos vicedirektoriumi, 1892–1932 m. Klaipėdos Šv. Jono bažnyčios kantoriumi. Mirė 1933 m.

16 – 75 m., kai gimė [1945] **Jonas Naujokas**, Klaipėdos dramos aktorius.

17 – 130 m., kai gimė [1890] **Juozas Žemgulys**, gydytojas, chirurgas. Nuo 1935 m. iki 1939 m. dirbo Klaipėdos Raudonojo Kryžiaus ligoninės Chirurginio skyriaus vedėju. Mirė 1941 m.

18 – 90 m., kai gimė [1930] **Bronius Dobrovolskis**, pedagogas, kalbininkas, lietuvių kalbos vadovėlių autorius. 1951–1953 m. mokytojavo Klaipėdos, 1953–1956 m. Klaipėdos rajono mokyklose. 1956–1958 m. Klaipėdos rajono Plikių vidurinės mokyklos direktorius.

22 – 70 m., kai gimė [1950] **Henrikas Šurkus**, dailės pedagogas, fotografas, dailininkas.

24 – 90 m., kai gimė [1930] **Lucas Venau** (Lutz Wenau), pedagogas, kraštotyrininkas, leidėjas, Mažosios Lietuvos ir K. Donelaičio giminės tyrėjas. Mirė 2007 m.

28 – 120 m., kai gimė [1900] **Karolis Gerulaitis**, pedagogas, Klaipėdos mokytojų instituto direktorius, Klaipėdos 5-osios vidurinės mokyklos direktorius. Mirė 1956 m.

Šiomet sukanka

- 70 m., kai įsteigta [1950] **kaip sritinė biblioteka**, dabartinė Klaipėdos apskrities viešoji I. Simonaitytės biblioteka.
- 195 m., kai Klaipėdoje pradėtos spausdinti [1825] **knygos lietuvių kalba**. Išleista K. N. Mertinaičio knyga „Visokios naujos giesmės“.
- 235 m., kai pastatytas [1785] **teatro pastatas**.
- 85 m., kai įsteigtas [1935] **Klaipėdos valstybinis teatras**. Veikė iki 1939 m.
- 120 m., kai pastatyta [1900] **Klaipėdos elektrinė** – pirmoji neprivati dabartinės Lietuvos teritorijoje.
- 120 m., kai įrengtas [1900] **Klaipėdos žvejybos uostas**.
- 154 m., kai atidaryta [1875] pirmoji **geležinkelio linija** Klaipėda – Tilžė.
- 15 m. **Klaipėdos koncertų salės** veiklos sukaktis (2005 m. balandžio 1 d.)
- 100 m., kai sukurta [1920] **Klaipėdos krašto vėliava**.
- 200 m., kai pastatytas [1820] **pirmasis operos spektaklis** mediniuose Vaidinimų namuose ant Danės upės kranto.
- 510 m., kai gimė [1510] **Martynas Mažvydas**, lietuvių rašytojas, pirmosios lietuviškos knygos – „Katekizmo“ autorius.
- 210-osios **Luizės**, Prūsijos karalienės mirties metinės.
- 335 m., kai gimė [1685] **Dovydas Vilkys** (Wilke), Mažosios Lietuvos kunigas, filosofas, garsėjo poetiniu talentu. Mirė 1745 m.
- 385 m., kai gimė [~1635] **Matas Pretorijus**, vienas žymiausių Vakarų Lietuvos ir Prūsijos istorikų, etnografų, mitologų, Lietuvių raštijos darbuotojas. Mirė 1704 m.
- 410 m., kai gimė [1610] **Johann Partacijus**, legendinės Taravos Anikės vyras kunigas, vienas lietuvių raštijos pradininkų. Mirė 1646 m.

- 490 m., kai gimė [~1530] **Mikalojus Blotnas** (Nicolaus Blothno), pirmasis Klaipėdos evangelikų liuteronų bažnyčios kunigas, nuo 1557 m. kunigavo Pilupėnuose. Mirė 1587 m.
- 510 m., kai gimė [~1510] **Abraomas Kulvietis**, viena žymesnių XVI a. asmenybių, lietuvių raštijos pradininkų, kultūros veikėjas. Mirė 1545 m.
- 535 m., kai gimė [~1485] **Stanislovas Rapolionis**, vienas lietuvių raštijos pradininkų, prisidėjo prie Mažvydo katekizmo išleidimo. Mirė 1545 m.

2020 m. sausio 7 d. – 200 metų pirmųjų civilinių **Klaipėdos kapinių** (Skulptūrų parkas) įkūrimo sukaktis.

2020 m. kovo 11 d. – **Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akto** trisdešimtmetis.

2020 m. gegužės 15 dieną sukaks 100 metų **Steigiamajam Seimui** ir jo priimtai deklaracijai dėl Nepriklausomos valstybės atkūrimo.

2020 m. liepos 15 d. švenčiamas **Žalgirio mūšio** 610 metų jubiliejus.